

O'ZBEKISTON TARAQQIYOT STRATEGIYASINING USTUVOR YO'NALISHLARI BO'YICHA TADQIQOTLAR

I Respublika ilmiy-amaliy konferensiya
MATEARIALLARI

1-JILD | 1-SON
2025-YIL

KONFERENSIYALAR .COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**O'ZBEKISTON TARAQQIYOT
STRATEGIYASINING USTUVOR
YO'NALISHLARI BO'YICHA
TADQIQOTLAR**

**I RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2025-yil, sentyabr

TOSHKENT-2025

ISBN-978-9910-09-362-3

O'zbekiston taraqqiyot strategiyasining ustuvor yo'nalishlari bo'yicha tadqiqotlar I Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami. 1-jild, 1-son (sentyabr, 2025-yil). – 78 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 18- sentyabr

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "O'zbekiston taraqqiyot strategiyasining ustuvor yo'nalishlari bo'yicha tadqiqotlar" mavzusidagi I Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rinni olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, strategiya, ustuvor yo'nalishlar, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, texnologik taraqqiyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huqular himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2025-yil

© Mualliflar jamoasi, 2025-yil

MUNDARIJA

TEXNIKA FANLARI

Sadikov Akramjon

AK-2 ANTIPIREN KOMPOZITSIYASINING ELEKTRON SKANERLOVCHI MIKROSKOR (ESM) VA ELEMENT TAHЛИLI 5-8

Yusupova Dilfuza, Maqsudov Nabijon

YUQORI HARORAT TA'SIRIDAN MAXSUS HIMOYA KIYIMLARINI ISHLAB CHIQARISH UCHUN MATERİALLARGA QO'YILADIGAN TALABLAR..... 9-11

TARIX FANLARI

Xusanov Ximmat

SAAD ZAGLUL BOSHCHILIGIDA MISRLIKLARNING MUSTAQILLIK UCHUN KURASHI..... 12-14

IQTISODIYOT FANLARI

Ikramov Axbар

СОСТОЯНИЕ И РАЗВИТИЕ ГОСТИНИЧНОГО БИЗНЕСА В УЗБЕКИСТАНЕ 15-18

Baxridinova Shaxnozaxon

KICHIK TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA
TEXNOLOGIK INNOVATSIYALAR NING O'RNI 19-22

FALSAFA FANLARI

Raxmatov Bekzod

O'ZBEKİSTONDA FUQAROLIK JAMIYATI RIVOJLANISHIDA MILLIY G'OYA VA
MAFKURANING AHAMIYATI..... 23-30

FILOLOGIYA FANLARI

Ibrogimova Dilnoza

DEVONI LUGOTIT-TURK ASARIDA KASB-HUNAR LEKSİKASINING
LEKSİK-SEMANTIK TAHЛИLI 31-35

Po'latova Lobar

"YANGI DAVR" INFORMATSION DASTURI – O'ZBEKİSTON YOSHLARINING AXBOROT
MANBALARIDAN BIRI SIFATIDA..... 36-40

Самиева Иродахон

КОРОТКО ОБ ИСТОРИИ ИЗУЧЕНИЯ СОЦИОЛИНГВИСТИЧЕСКИХ ТЕОРИЙ 41-47

YURIDIK FANLARI

Qayumberdiyeva Dildora

O'ZBEKİSTON RESPUBLIKASI DA MEDIATSIYA INSTITUTINI TARTIBGA SOLISH BILAN
BOG'LIQ AYRIM MUAMMOLAR 48-51

PEDAGOGIKA FANLARI

Xamrakulova Kumush

QULAY TA'LIM MUHITI YARATISHDA OTA-ONALAR, MAHALLA VA
MAKTABNING IJTIMOY HAMKORLIGI 52-56

Nishanbayeva Nozimaxon

METHODOLOGICAL APPROACHES TO TEACHING LISTENING IN A DIGITAL EDUCATIONAL
ENVIRONMENT..... 57-61

Jololdinov Asror

KARTOGRAFIYANI O'QITISHDA ZAMONAVIY METODIK YONDASHUVLAR VA ULARNING
SAMARADORLIGI 62-67

Mirzayeva Umidaxon

FIZIKA DARSLARIDA O'QUVCHILARNING FUNKSIONAL SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA PISA
TOPSHIRIQLARI ROLI 68-69

TIBBIYOT FANLARI

Mirzaahmedova Muxarram, Atamuratova Aйпаршин

VЛИЯНИЕ СТРОИТЕЛЬНОГО МАТЕРИАЛА ДЕТСКОГО САДА НА ФИЗИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ
ДОШКОЛЬНИКОВ 70-72

Abdusalomov Sanjar, Abdusalomov Sunnatulla, Botirov Kamronbek

TISH EMALINING REMINERALIZATSIYA QILISHNING YANGI TEXNOLOGIYA VA
USULLARI 73-77

TEXNIKA FANLARI

AK-2 ANTIPIREN KOMPOZITSIYASINING ELEKTRON SKANERLOVCHI MIKROSKOR (ESM) VA ELEMENT TAHLILI

Sadikov Akramjon Ro'ziboyevich

texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Qarshi davlat texnika universiteti "Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi" kafedrasi dotsenti

Email: akramjonsadikov0@gmail.ru

Tel: +998 906768487

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-2489-2586>

Qashqadaryo, O'zbekiston

Annotatsiya. Taklif qilinayotgan to'qimachilik materiallari uchun ftalotsianin pigmenti asosidagi AK-2 markali antipiren koppozitni mikroskop tahlillari natijasi o'r ganildi. Ushbu antipiren kompoziti hosil bo'l ganda uni tarkibidagi kimyoviy moddalarni bir xilda tarqaganligi olovbardosh antipiren mahsulotlariga qo'yiladigan talablarga javob beradi.

Kalit so'zlar: elektron mikroskop, matritsa, mikrostruktura, gomogen massa, payvandchilar, elektriklar, yong'in o'chiruvchilar va AK-2 markali antipiren kompozit.

ELECTRON SCANNING MICROSCORE (ESM) AND ELEMENTAL ANALYSIS OF AK-2 FIRE RETARDANT COMPOSITIONS

Sadikov Akramjon Ro'ziboyevich

Doctor of philosophy (PhD), dotsent, Karshi State University

Annotation. The results of microscopic studies of a composite based on phthalocyanine pigment of the AK-2 grade, intended for textile materials, have been presented. When forming this fire retardant, the chemical substances in its composition are distributed evenly, which meets the requirements for fire-retardant products.

Key words: Electron microscope, matrix, microstructure, welders, electricians, fire retardants, and composite AK-2.

Kirish. Olovbardosh to'qimachilik materiallarni tarmoqlar bo'yicha qo'llanilishi qo'yidagicha tasniflanadi: metallurglar va metall quyish ishchilari, payvandchilar, elektriklar, yong'in o'chiruvchilar, neft va gaz, ko'mir qazib olish va boshqa portlovchi va yong'in xavfi yuqori sanoat korxonalari ishchilari uchun maxsus kiyimlar sifatida qo'llaniladi. [1].

Shu maqsadda to'qimachilik materiallarining olovbardoshligini oshirish maqsadida AK-2 antipiren bilan modifikatsiyalashni taklif qildik. Elektron mikroskopik tadqiqotlar bizga o'rganilayotgan material matritsasi mikrostrukturasining xususiyatlarini, undagi to'ldiruvchi moddasining taqsimlanishin, uning tarqalish darajasini, namuna ichida taqsimlanishining bir xillagini batafsil ko'rib chiqishga imkon beradi [2, 3.]

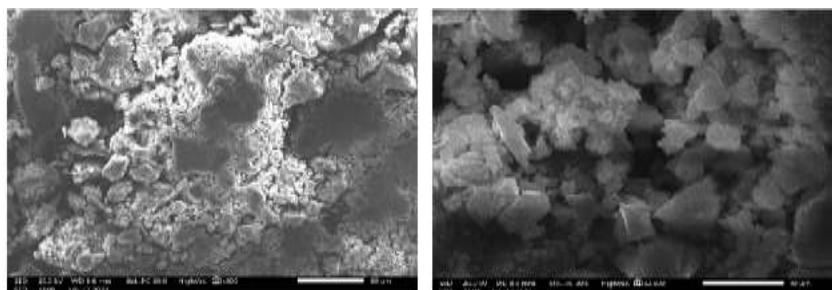
Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. O'zbekiston Respublikasi va xorijda keyingi yillarda sanoatning turli sohalari va to'qimachilik sanoatidagi maxsus olovbardosh materiallar uchun antipirenlarning yangi avlodini yaratishda xorijiy olimlar YE. Tekey, R.N Sabirzyanova, F. Laoutid, N.S Zubkova, O.N Mikryukova, YE.P Lavrentyeva, U. Djon, J. Alongi, G. Barbara, M.I.

Misnor, J. Chilton, E. Kandare, E.D. Weil, D.B Ajgaonkar, A.N. Netravali, X. Huang, K. Mizuta va boshqa olimlar tomonidan antipirenlar sohasida qamrovli keng ilmiy tadqiqotlar olib borilgan.

Respublikamizda sanoatning turli sohalari va to'qimachilik sanoatidagi maxsus olovbardosh materiallar uchun antipirenlarning yangi avlodini yaratishda hamda ularni qo'llash texnologiyasini ishlab chiqish, fizik kimyoviy xususiyatlarni yaxshilash, iqtisodiy va ekologik samarador texnologiyalarini ishlab chiqish kabi masalalarini o'rganishda bir qator ilmiy tadqiqotlar olib borishda A.T.Djalilov, S.S.Nigmatov, N.A.Samigov, I.A.Nabiyeva, A.S.Rafikov, B.T.Ibragimov, A.A.Muxamedgaliyev, A.A.Suleymanov, F.N.Nurqulov, Sh.E.Kurbanbayev, R.I Ismoilov, I.I.Ismoilov, R.Boltaboyev, I.I.Siddiqov va boshqa olimlarning ilmiy tadqiqot ishlari natijasida rivojlanib bormoqda.

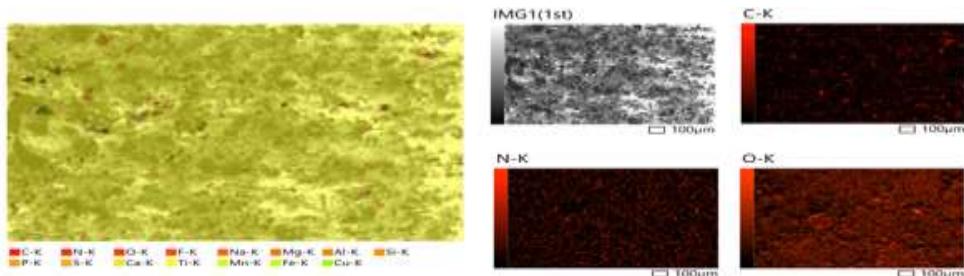
TAHLIL VA NATIJALAR. Ftalotsianin pigmentlari asosida antipirenlar olish texnologiyasini ishlab chiqish bo'yicha olingan ilmiy natijalar asosida:

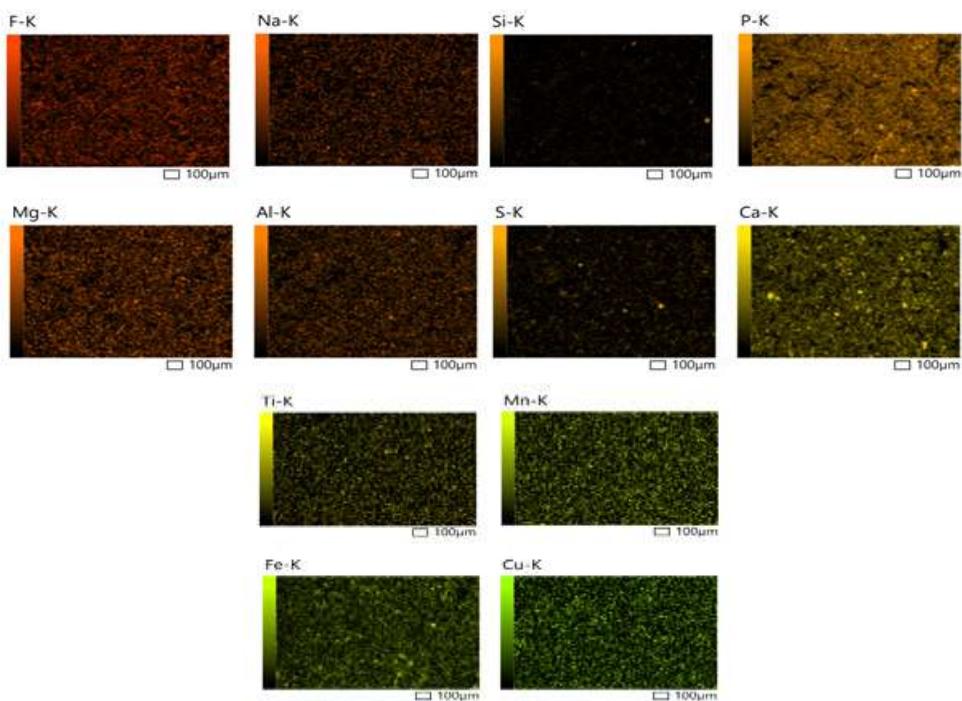
To'qimachilik sanoati materiallarini yong'indan himoyalash maqsadida yaratilgan ftalotsianin pigmentlari asosidagi yangi antipiren tarkiblar "STATERM" MCHJ hamda "Seven systems" MCHJ da to'qimachilik matolari ishlab chiqarish korxonalarida amaliyotga joriy qilingan (O'zbekiston Respublikasi Favqulodda vaziyatlar vazirligining 2023 yil 9 noyabrdagi 5/4/38-3321-son ma'lumotnomasi). Ftalotsianin pigmenti asosidagi AK-2 markali antipiren koppozitni elektron mikroskop tahlili shuni ko'rsatadiki 1-rasmda antipiren kompozitlarni tashqi ko'rinishi hamda gomogen massa hosil qilishi ushbu turdag'i antipirenlarning bir nechta kimyoviy moddalar bilan kompozitlarni hosil qilishda kukunli moddalarni 25-30 mkm dan kichik bo'lishi uning fizik-mexanik xossalarni yaxshilanishiga katta ta'sir etadi.

1- rasm. AK-2 markali antipiren kompoziti yuzasining elektron mikroskopda 400 va 2500 marta kattalashtirilgan holati

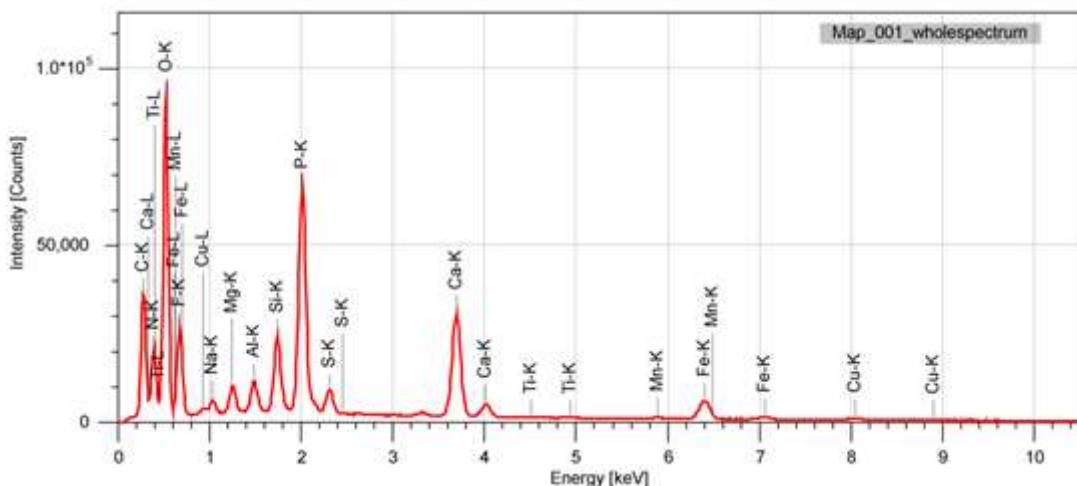
Ftalotsianin pigmenti asosidagi AK-2 markali antipiren koppozitni mikroskop tahlillari natijasi o'rgаниlganda ushbu antipiren kompozitni hosil bo'lganda uni tarkibidagi kimyoviy moddalarni bir xilda tarqalganligi olovbardosh antipiren mahsulotlariga qo'yiladigan talablarga javob beradi. AK-2 antipiren kompozit yuzasida va uni kattalashtirilgan elektron mikroskop tahlillarda zarrachalarni tarqalishi aniq hamda turli sifatsiz holatlar yo'qligini ko'rsatdi.

2-rasm. AK-2 markali antipiren kompoziti yuzasidagi elementlar tarqalishining elektron-mikroskopik tahlili

Ftalotsianin pigmenti asosidagi AK-2 markali antipiren koppozitni element tahlillari 2-rasmida AK-2 markali antipiren koppozitni strukturasida bir xil darajada kimyoviy moddalarning zarrachalari borligi va taqsimlanganligi aniqlanib element tahlil yordamida ushbu kimyoviy tarkiblarni miqdorlari tahlil qilindi.

3-rasm. AK-2 markali antipiren kompozitni elektron-mikroskopdagagi element tahlili

Biz olgan AK-2 markali antipiren kompozitning SEM tahlili o'rganilganda C -20,91%, O - 35,27 %, N - 9,68% P - 8,10% Ca - 5,11% Fe - 2,34% Cu - 0,49% Na - 0,60%, Mg - 0,86%, Al - 0,88%, Si - 1,90%, S - 0,91%, Mn-0,15 %, , Ti - 0,06% miqdoridagi elementlar borligi aniqlandi.

Adabiyotlar/Литература/References:

- Иванова С.Н. Анализ ассортимента огнезащитных текстильных материалов и их классификация / С.Н. Иванова, О.Н. Микрюкова, Ю.М. Шульц, Т.С. Лебедева, М.В.

- Загоруйко, Бесшапошникова В. И. // Дизайн и технологии – 2018, №64(106). – С. 61-68.
2. Sadikov A.R., Fayziyev J.B., Nurqulov F.N. //Ик-спектри дифференциальный термический анализ олигомерного антипирена на основе фталоцианина // Universum: технические науки: электрон. научн. журн. 2023. 6(111). 57-61 с./ часть 3
  3. Sadikov A.R., Fayziyev J.B., Nurqulov F.N. // Ftalotsianin komplekslarini to'qimachilik sanoatidagi ahamiyati // Fan va texnikada innovatsion texnologiyalar: fizik yechimlar, metrologik o'lchashlar hamda elektronika va asbobsozlik muammolari // 3sho'ba-130bet //Qarshi-2023
  4. Садиков А.Р., Файзиев Ж.Б., Нуркулов Ф.Н. Фтaloцианин комплексларини тўқимачилик саноатидаги аҳамияти // QarMII- Fan va texnikada innovatsion texnologiyalar: fizik yechimlar, metrologik o'lchashlar hamda elektronika va asbobsozlik muammolari. Respublika ilmiy-amaliy konfrensiya materiallari to'plami. Qarshi-2023yil. 130-131betlar .
  5. Sadikov A.R., Nurqulov F.N., Fayziyev J.B., To'qimachilik materiallarini olovbardoshligini oshirishda nonotexnologiyalarning ahamiyati // QarMII- Fan va texnikada innovatsion texnologiyalar: fizik yechimlar, metrologik o'lchashlar hamda elektronika va asbobsozlik muammolari. Respublika ilmiy-amaliy konfrensiya materiallari to'plami. Qarshi-2023yil. 147-149 betlar .
  6. Садиков А.Р., Файзиев Ж.Б., Нуркулов Ф.Н. Тўқимачилик саноати учун фтaloцианин комплексларини синтези // "Нодир ва ноёб металлар кимёси ва технологияси: бугунги ҳолати, муаммолари ва истиқболлари". Республика илмий-амалий конференция материаллари тўплами. Термиз-2023. 226-227 бетлар
  7. Садиков А.Р., Файзиев Ж.Б., Нуркулов Ф.Н. АК-1 антипирен композициясининг электр сканерловчи микроскоп (ЭСМ) ва элемент таҳлили // "Ilm-fan muammolari tadqiqotchilar talqinida", mavzusidagi Respublika ilmiy konfrensiyası materiallari to'plami, 30-avgust 2023-yil. 107-110 betlar.
  8. Sadikov A.R., Fayziyev J.B., Nurqulov F.N., Umurov N. N. Ftalotsianin pigmentlari asosida yangi antipiren kompozitsiya tarkiblarini yaratish va fizik-kimyoviy hamda mexanik xususiyatlarini o'rGANISH // «Nazariy va eksperimental kimyo hamda kimyoviy texnologiyaning zamonaviy muammolari» Xalqaro ilmiy-amaliy anjumanı materiallari to'plami. Qarshi-2023 yil 20-oktabr. 598-600 betlar.
  9. Sadikov A.R., Fayziyev J.B., Nurqulov F.N., Umurov N. N. Zamonaviy olovbardosh to'qimachilik materiallar turlarini tahlil qilish va ularga qo'yiladigan talablar // «Nazariy va eksperimental kimyo hamda kimyoviy texnologiyaning zamonaviy muammolari» Xalqaro ilmiy-amaliy anjumanı materiallari to'plami. Qarshi 20-oktabr 2023-yil. 601-603 betlar.

O'ZBEKISTON TARAQQIYOT STRATEGIYASINING USTUVOR YO'NALISHLARI BO'YICHA TADQIQOTLAR

I RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI

2025-yil, sentyabr

Mas'ul muharrir:

F.T.Isanova

Texnik muharrir:

N.Bahodirova

Diszayner:

I.Abdihakimov

O'zbekiston taraqqiyot strategiyasining ustuvor yo'nalishlari bo'yicha tadqiqotlar. I Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami. 1-jild, 1-son (sentyabr, 2025-yil). – 78 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiylar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 18- sentyabr

ISBN-978-9910-09-362-3

Barcha huqular himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2025-yil.

© Mualliflar jamoasi, 2025-yil.